

SÅDAN STØTTER DU DIT BARN'S SPROGLIGE UDVIKLING

KÆRE FORÆLDER

Det pædagogiske personale i dit barns dagtilbud er netop nu i gang med et kompetenceforløb med fokus på børns sproglige udvikling. I dette materiale får du indsigt i nogle af de vigtigste strategier, som personalet kommer til at arbejde med.

Du er nemlig rigtig vigtig!

Forskningen viser, at den største effekt på børns sproglige udvikling foregår i hjemmet. Hver eneste gang du og dit barn taler, leger eller læser sammen, giver du dit barn bedre muligheder for at udvikle sig sprogligt.

Dit barns sproglige udvikling i de første leveår har stor betydning - ikke blot for hans eller hendes senere sprog- og læsefærdigheder, men også i forhold til dit barns sociale liv og dannelse. Sprog er et vigtigt redskab til at kunne sætte ord på sine følelser og holdninger, ligesom sproget bruges til at forstå andres hensigter og behov. Et nuanceret og rigt sprog er således en vigtig adgangsbillet for dit barn til leg og venskaber med andre børn.

Er du i tvivl om noget, så spørg endelig personalet i dit barns dagtilbud. De kan give dig råd og vejledning til, hvordan du selv kan arbejde med de sproglige strategier.

BØRNS TIDLIGE
SPROG

**DU KAN SOM FORÆLDER
GØRE EN STOR FORSKEL I
FORHOLD TIL AT STØTTE DIT
BARN SPROGLIGE UDVIK-
LING. DET KAN DU BLANDT
ANDET GØRE VED AT:**

1

VÆRE EN GOD SPROGLIG ROLLEMODEL

Som forælder er du sproglig rollemodel for dit barn. Det sprog, du anvender, "smitter af" på dit barns sproglige udvikling. Det har derfor stor betydning, hvor meget og hvordan du taler med dit barn.

2

STØTTE OG OPMUNTRE DIT BARN TIL AT SVARE OG FORTÆLLE

Din opmærksomhed og støtte øger dit barns lyst til at fortælle og bruge sit sprog. Du kan blandt andet hjælpe dit barn med at fortælle ved at udvise interesse, hjælpe med at svare og ved at komme med opmuntringer.

3

UDFORDRE DIT BARN S TÆNKNING

Sprog og tænkning hænger tæt sammen. Derfor er det vigtigt at stille spørgsmål, som får dit barn til at reflektere over, hvordan ting hænger sammen, og gør vanskelige ord forståelige.

SPROGLIG ROLLEMODEL

VÆR EN SPROGLIG ROLLEMODEL

- **Gentag det, dit barn siger, og fyld mere på**
 - fx hvis dit barn siger 'mammam', kan du sige 'ja, vi skal have dejlig mad nu'.
- **Sæt ord på alt det, du og barnet gør**
 - sig fx 'nu giver jeg dig hagesmæk på og hælder mælk op i dit glas' eller 'du bygger et højt tårn, nu sætter du en klods mere på'.
- **Forklar svære ord**
 - sig fx 'når noget er fantastisk, er det meget meget godt'.

STØTTE OG OPMUNTRING

STØT DIT BARN I AT SVARE OG FORTÆLLE

- **Tilføj information til det, dit barn siger**

- fx hvis dit barn viser dig et maleri, kan du sige '*Du har lavet en brun farve. Du blandede mange farver, og så blev det pludselig brunt. Hvis du blander gul og rød i stedet for, bliver det orange*'.

- **Italesæt dit barns ihærdighed og forsøg**

- sig fx '*Ih, hvor øver du dig i at trille med bolden. Det er vist lidt svært, men du gør dit bedste*'.

BARNETS TÆNKNING

UDVID DIT BARNS TÆNKNING

- **Samarbejd med dit barn om at finde frem til svaret**
 - fx hvis du spørger *'hvor mange sten har du fundet?'* og dit barn ikke svarer. Så kan I sammen tælle stenene.
- **Stil spørgsmål der opfordrer til refleksion**
 - sig fx *'hvad tror du det er, hvad kan vi bruge det til?'*
(du kan altid hjælpe dit barn med at svare - evt. selv give svaret).
- **Forklar sammenhænge**
 - sig fx *'inden vi går ud i haven, skal vi have solcreme på. Det er for, at vi ikke bliver solskoldede.'*

SPROGLIG ROLLEMODEL

VÆR EN SPROGLIG ROLLEMODEL

- **Fortæl om alt det, du gør og tænker**
 - sig fx 'jeg tænker lige på, om jeg gider at støvsuge'.
- **Anvend et varieret sprog**
 - brug også ord, dit barn ikke kender, og forklar dem.
- **Spørg til dit barns oplevelser og historier**
 - antag altid at dit barn bedst kender sin egen historie.
- **Gentag det, dit barn siger, og fyld mere på**
 - fx hvis dit barn siger 'det er en måleting', kan du svare 'ja, det er en måleting. Det hedder også en lineal, og med den kan vi måle ting'.

UDVIKLING AF SAMTALEN

FASTHOLD OG UDVID SAMTALEN

- **Giv dit barn valgmuligheder, hvis det ikke kender svaret**
 - spørg fx 'tror du at fuglene flyver sydpå om vinteren, fordi det er for koldt eller for varmt her?'
- **Tilføj mere information til dit barns fortælling**
 - sig fx 'du fortæller, at din livret er pizza! Vidste du godt, at en pizzabund faktisk er brød? De er begge to lavet af mel'.
- **Inspirér dit barn til at fortælle mere**
 - spørg fx 'og hvad skete der så?'
- **Inspirér dit barn til at tænke over det, det siger og gør**
 - spørg fx 'hvorfor har du lyst at tegne havet?'
- **Støt dit barn til også at arbejde med svære ting**
 - sig fx, 'Uh, det ser svært ud. Men du er på rette vej. Så fortsæt det gode arbejde'.

BARNETS TÆNKNING

UDVID DIT BARNS TÆNKNING

- **Stil spørgsmål, der opfordrer til refleksion**
 - spørg fx 'hvorfor skal vi have flyverdragter på, når vi skal ud på legepladsen?'
- **Forklar svære ord og forbind dem til noget, som dit barn kender**
 - fortæl fx, at uretfærdig betyder, at man uden grund ikke bliver behandlet ens. Det kan eksempelvis være, hvis nogle børn må få kage, og andre ikke må.
- **Stil spørgsmål, der opfordrer til kreativitet og problemløsning**
 - spørg fx 'hvis vi skulle rejse til Sverige, hvordan kunne vi så komme derover?'
- **Anvend de samme ord i forskellige sammenhænge**
 - læs fx en bog om køer, se på køer og tal om, at mælken kommer fra køer.

Lad din kommunikation med dit barn være båret af nysgerrighed - stil spørgsmål og reflekter højlydt. Sæt ord på hvad du gør, tænker og føler - ja, alt hvad der falder dig ind. Det er alt sammen med til at forme dit barns sprog.